



**MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA
ELNÖKE**

Lánczi Tamás
elnök részére

Ikt.sz.: T/1836/2024.

Szuverenitásvédelmi Hivatal

Budapest
Kossuth tér 1-3.
1055

Tisztelt Elnök úr!

2024. március 25. napján kelt SZH-0071/2024. iktatószámú, hozzám intézett levelét kézhez vettem, és arra a Magyar Ügyvédi Kamara vezetésével egyeztetett alábbi választ kívánom adni.

A Magyar Ügyvédi Kamara korábbi vezetésének több évtizeden keresztül folytatott és sikeresen megvalósított célkitűzése volt, hogy a napi politikát a kamara keretein kívül tartsa. Ezen célkitűzéssel én, mint a Magyar Ügyvédi Kamara 2023 februárjában megválasztott új elnöke teljes mértékben egyetértek és azon nem kívánok változtatni.

Mindezekre figyelemmel tájékoztathatom Önt arról, hogy a Magyar Ügyvédi Kamara vezetése egységesen és kifejezetten tiltakozik az ellen, hogy a magyar ügyvédséget a napi pártpolitikai küzdelmekbe bevonják, a napi pártpolitikai küzdelmek eszközévé tegyék és olyan magatartásokra kényszerítsék, amelyek az ügyvédi tevékenység gyakorlásával összeegyeztethetetlenek.

Magyarország Alaptörvénye R. cikk (4) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

“(4) Magyarország alkotmányos önazonosságának és keresztény kultúrájának védelme az állam minden szervének kötelessége. Az alkotmányos önazonosság védelme érdekében sarkalatos törvénnyel létrehozott, független szerv működik.”

Az Alaptörvény R. cikk (4) bekezdés nem fogalmaz meg kötelezettséget az állampolgárok vagy más nem közjogi jogalanyok számára, hanem csak az állam szerveinek. Az ügyvédi kamarák, ideértve a Magyar Ügyvédi Kamarát is, nem állami szervek.

Engedje meg Elnök úr, hogy idézzek Sulyok Tamás köztársasági elnök úr „Az ügyvédi hivatás alkotmányjogi helyzete” című PhD dolgozatának (Szeged, 2015) néhány passzusát:

„7.7.4. Az ügyvédség szervezeti függetlenségének követelménye

Az ügyvédség alapjogvédelmi funkcióját akkor tudja a jogállamiság követelménye szerint ellátni, ha a szervezete államtól független, az önkormányzatiság elvére épül, és az állam nem hoz igazgatási döntéseket az ügyvédi szervezeti önkormányzatok helyett vagy felett. Az ügyvédség szervezeti függetlenségének sérelme nélkül az államhatalom az ügyvédség szervezetével kapcsolatban két úton juthat szerephez. Egyrészt az ügyvédségre vonatkozó jogalkotással a törvényhozó hatalom kijelöli a független ügyvédi hivatás törvényi kereteit, másrészt az ügyvédi önkormányzati szervek által alkotott általános (normatív) tartalmú aktusok törvényességének felülvizsgálata körében a vitás esetekben a bírói hatalom mondja ki a végső szót. A szervezeti függetlenség sérelme az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint egyrészt az államhatalmi ágak elválasztásának elvében, másrészt a jogbiztonság elvébe ütközhet, s ilyen alapon Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének védelme alatt áll.”

A fentiek szerint az ügyvédi tevékenységről a 2017. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban Üttv.) rendelkezik. Ennek alapvető rendelkezéseiből idézek:

„1. § (2) Az ügyvédi tevékenység az ügyfél és az ügyvédi tevékenységet gyakorló közötti **bizalmon alapul, amelyet mindenki köteles tiszteltben tartani.**

(3) Az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni.

(5) Az ügyvédi tevékenység gyakorlása nem irányulhat jogszabály megkerülésére, jogszabályba ütköző célra, vagy ilyen jogügyletben való közreműködésre.

Az ügyvédi eskü szövegéből idézek:

7. § (3) ... „Ügyvédi tevékenységem gyakorlása során szakmai kötelességeimet lelkiismeretesen és a legjobb tudásom szerint, **ügyfelem/munkáltatóm érdekében eljárva teljesítem és az ennek során tudomásomra jutott titkot megőrzöm.**”

Az ügyvédi titoktartási kötelezettségre vonatkozó legfontosabb rendelkezések:

9. § (1) **Ügyvédi titoknak minősül minden olyan tény, információ és adat, amelyről az ügyvédi tevékenység gyakorlója e tevékenysége gyakorlása során szerzett tudomást.**

(2) **Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles az ügyvédi titkot megtartani.** E titoktartási kötelezettség kiterjed az ügyvédi titkot tartalmazó iratra vagy más adathordozóra is.

(3) **Az ügyvédi tevékenység gyakorlója az ügyvédi titokról való tanúvallomás tételét és adatszolgáltatás teljesítését bármely hatósági és bírósági eljárásban köteles megtagadni, kivéve, ha a titoktartási kötelezettsége alól felmentést kapott az ügyvédi titokról rendelkezni jogosulttól, azzal, hogy – a 12. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – a védőként megismert ügyvédi titokról való tanúvallomás tételre és adatszolgáltatás teljesítésére felmentés érvényesen nem adható.**

(4) Az ügyvédi tevékenység gyakorlójának titoktartási kötelezettsége független az ügyvédi tevékenység folytatására létrejött jogviszony fennállásától, és az ügyvédi tevékenység gyakorlásának a befejezése vagy a jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad.

A fentiekből következően minden olyan adat, tény, információ, amely adott esetben a t. Szuverenitásvédelmi Hivatal vizsgálati körébe eshet, de amelyről az ügyvéd az ügyvédi tevékenység gyakorlása során szerzett tudomást, ügyvédi titoktartási kötelezettség alá esik. Az Üttv. 9. § (2) bekezdése egyértelműen szabályozza és az ügyvéd kötelességévé teszi a titok megtartását és e kötelezettségtől eltérő rendelkezést csak és kizárólag az Üttv. tartalmazhat, más törvény nem.

Ismét Sulyok Tamás köztársasági elnök urat idézem:

*„7.3.1. A közbizalom fenntartásához szükséges jogintézmények kialakítása és fenntartása
A bizalomnak alapvetően egy individuális oldala van, amely nehezen formalizálható, szubjektív kategória. Az ügyvédség jogvédő funkciója betöltéséhez a bizalom elengedhetetlen. A bizalom elemi feltétele az ügyvédi titok alkotmányos védelme. A bizalomnak létezik egy társadalmi vetülete, amit közbizalomnak nevezünk, és amely az ügyvédséggel szemben megnyilvánuló, társadalmi hitel, szakmai, legitimációs társadalmi rang. A közbizalom objektív társadalmi jelenség, amelyet a jogi szabályozás képes befolyásolni. Az ügyvédséggel szembeni közbizalom és az ügyvéddel szembeni bizalom alkotmányjogi védelme a jogállam intézményvédelmi kötelezettsége körébe esik.”*

Megjegyzem, hogy az ügyvédség e közbizalom látszólagos sérelme ellenére eleget tesz magasabb társadalmi érdekből adódóan a nemzetközi és hazai jogszabályok által előírt pénzmosás és terrorizmus finanszírozás megakadályozását szolgáló feladatainak, de ezek jogalapját az Üttv. is megteremti az ügyvédi tevékenységre is kiterjedő törvényi előírások mellett. (Pmt.)

Áttérve az elnök úr által kezdeményezett megállapodás részleteire, miszerint a nemzeti szuverenitás védelméről szóló 2023. évi LXXXVIII. törvény 5. §-a szerint a Hivatal más állami szervekkel és nem állami szervekkel megállapodást köthet a feladatai ellátásához szükséges tájékoztatás nyújtása érdekében. A megállapodások kizárólag a személyes, minősített és más adatok védelmére vonatkozó követelmények megtartásával köthetők meg.

A magam részéről látok lehetőséget egy általános együttműködési megállapodás megkötésére a Hivatallal, azonban az alábbi feltételek mellett:

A hivatkozott törvény 8. § (1) bekezdés c) pontja szerint a Hivatal a vizsgált ügygel összefüggésbe hozható bármely szervezettől vagy személytől írásbeli, vagy szóbeli felvilágosítást, továbbá a vizsgált ügygel összefüggésbe hozható adatról, iratról – ideértve az elektronikus adathordozón tárolt iratokat is – másolatot kérhet.

Az ügyvédi titoknak minősülő adatok, információk, felvilágosítások vonatkozásában az Üttv. hivatkozott rendelkezései alapján a nemzeti szuverenitásról szóló törvény 8. § (1) bekezdés c) pontja ellenére az ügyvéd jogszerű magatartást tanúsít, amikor a felvilágosítás megadását, az adatok, információk átadását megtagadja.

A jelenlegi jogszabályi környezetben tehát nem látok sem szabályozásbeli, sem intézményi lehetőséget arra, hogy az ügyvédi titoknak minősülő információk átadása vonatkozásában – ha ehhez a titokgazdák nem járulnak hozzá – bármilyen információátadás valósuljon meg a Hivatal felé az ügyvédek, illetve az ügyvédi szervek részéről.

Levele 6. pontba foglalt konkrét közreműködési megoldásokkal az alábbi aggályaim vannak:

1. Az ilyen jellegű kamarai állásfoglalás kialakítása gyakorlatilag politikai állásfoglalást vár el a kamarától. Ez az ideológiai alapú kötelezettség, amint arra már utaltam, csak a magyar állam szerveit köti.
2. Ezzel a ponttal is az az alapvető probléma, hogy sem az Alaptörvény, sem pedig a nemzeti szuverenitás védelméről szóló törvény az állampolgárokra, az ügyvédekre nem ír elő felelősséget, kötelezettséget. Egyebekben is a MÜK csak olyan szabályzatot alkothat, amely megalkotására az Üttv. feljogosítja.
3. Az ügyvéd feladata az ügyfél jogainak és jogos érdekeinek érvényesítése, kötelezettségei teljesítésének elősegítése a törvényes keretek között. Ebbe a körbe álláspontom szerint a szuverenitásvédelmi kötelezettségről való tájékoztatás azért nem fér bele, mert ilyen kötelezettséget az állampolgárok részére a törvény sem ír elő. Értelemszerűen az ügyfél, ha szuverenitásvédelmi ügyben való érintettség miatt ad megbízást az ügyvédnek képviselőre, abban az ügyben az ügyvéd a szükséges felvilágosítást az ügyfél részére köteles megadni. Az ügyféllel kapcsolatos összeférhetlenségi szabályokat egyébként az Üttv. és – felhatalmazása alapján – a MÜK Etikai Szabályzata tartalmazza.
4. A fentiekben már e pont vonatkozásában az ügyvédi titok körében állást foglaltam, továbbá hivatkoznék arra, hogy nem tartalmaz a Hivatalra vonatkozó törvény senkire nézve sem bejelentési, vagy feljelentési kötelezettséget.
5. Ebben a körben lehetőséget látok a közöttünk létrejövő megállapodásban az együttműködésre.
6. Ezt a kérdést is lehet a megállapodásban szabályozni.

Tisztelt Elnök Úr!

Szeretném tehát ismételtlen jelezni, hogy az Ön által megjelölt együttműködési pontok teljes körű teljesítésére az Üttv. módosítása nélkül nem látok lehetőséget. Felhívnom azonban a figyelmét arra, hogy az Üttv. ilyen tartalmú módosítása alapján változtatná meg egy jogállamban az ügyfél és ügyvéd közötti bizalmi viszonyt, így társadalmi haszna lényegesen csekélyebb lenne, mint előnye. Mindezekre figyelemmel biztos vagyok benne, hogy az ilyen tartalmú esetleges törvénymódosítás ellen a kar a végsőkig küzdeni fog.

Jelzem, hogy bármikor készen állok Önnel a fenti keretek között egyeztetésre, de az lenne a javaslatom, hogy várjuk be az EU Bizottság Magyarország elleni kötelezettségzegési eljárását éppen a szuverenitásvédelemmel kapcsolatos ügyben, ideérve a jogász hivatásrendet is. Természetesen – a szakmai egyeztetést megelőzően is – kész vagyok Önnel személyesen is konzultálni álláspontunk esetleges részletesebb kifejtésére.

Budapest, 2024. április 22.

Üdvözlettel:

dr. Havasi Dezső

a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke

